

bila je u regionu Šumadije i zapadne Srbije 42,1%, zatim u regionu Vojvodine, gde je iznosila 39,4%. U beogradskom regionu ova stopa iznosila je 38,9%, a u regionu južne i istočne Srbije 36,8%. S obzirom na veliki broj lica koja nisu formalno zaposlena, računa se i stopa neformalne zaposlenosti, koja je u drugom kvartalu 2014. godine veća za 0,7 procentna poena u odnosu na prvi kvartal, a za 0,9 procentna poena veća nego u oktobru prethodne godine. Stopa neformalne zaposlenosti predstavlja procenat lica koja rade bez formalnog ugovora o radu u ukupnom broju zaposlenih. Ova kategorija obuhvata zaposlene u neregistrovanoj firmi, zaposlene u registrovanoj firmi, ali bez formalnog ugovora o radu i bez socijalnih i penzionog osuguranja, kao i nepraćene pomažuće članove domaćinstva.

Prema Globalnom izveštaju o konkurentnosti 2014–2015. Svetskog ekonomskog foruma, najveće prepreke za poslovanje u Srbiji su neefikasna birokratija (13,7%), ograničen pristup novčanim sredstvima (13,3%) i korupcija (11,9%). Kada je u pitanju neregularno plaćanje i podmićivanje, od 144 države Srbija zauzima 69. mesto, a prema praksi zapošljavanja i otpuštanja nalazi se na 115. mestu.

Istraživanja pokazuju da se građani u Srbiji, kada je o zapošljavanju reč, najviše žale na korupciju. Korupcija prilikom zapošljavanja prisutna je i u javnom i u privatnom sektoru. Međutim, o prisustvu korupcije u privatnom sektoru gotovo da nema informacija u do sada objavljenim istraživanjima, studijama ili medijima.

S jedne strane, to je posledica činjenice da se o korupciji po definiciji fokusira na javni sektor. S druge strane, korupcija u privatnom sektoru ima određene specifičnosti i najčešće se pokazuje u posrednim formama. Na primer, u Srbiji je raširena praksa da se vlasnicima privatnih preduzeća daju različite vrste olakšica i pogodnosti (subvencije za otvaranje novih radnih mesta i slično.). Ne postoje pouzdana istraživanja o tome koliko su poštovana prava kandidata prilikom zapošljavanja u ovakvim uslovima, izuzev povremenih natpisa u medijima o zloupotrebama dobijenih subvencija, njihovom korišćenju za druge namene i zaštićenom statusu vlasnika.

Postoje, takođe i brojne naznake da se za dobijene pogodnosti od vlasnika zauzvrat očekuje, odnosno da se kao uslov postavlja, zapošljavanje određenog broja ljudi iz partije na vlasti ili koalicionih partija (na različitim nivoima od lokalnog do republičkog).

Jedini način da se smanji nivo korupcije u zapošljavanju u javnom sektoru je izmena zakona i drugih propisa koji se tiču rada a koji uvode jasne i obavezujuće kriterijume za zapošljavanje državnih službenika i stroge kazne za kršenje takvih odredaba. Za to je potrebno izvršiti ozbiljnu i sveobuhvatnu reformu državne uprave i svih propisa koji se odnose na oblast rada jer se samo tako može izvršiti depolitizacija i profesionalizacija službenika. Nažalost, najavljene reforme u ovoj oblasti još uvek nisu ni počele u 2014. godini.

Posmatrano prema oblastima, najmanje korupcije ima u zapošljavanju na slabo plaćenim, neatraktivnim, zdravstveno i bezbedno rizičnim poslovima. Stranačko zapošljavanje u lokalnim komunalnim preduzećima uglavnom je bilo na rukovodećim ili administrativnim poslovima. Zabrinjava činjenica da je korupcija prisutna i u